

Smotra Dalmatinska La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENT
all' Avvisatore Dalmato

Cijena je na gođu Objav telju Dalmatinskoj u "Smotri Dalmatinskoj" za Austro-Ugarsku kr. 0, sa tim Objav telju Dalmatinskoj kr. 6, samo Smotri Dalmatinskoj kr. 6. Na polugodist i na tri mjeseca vlače se surazje po: Pobjedni b ojevi Ob avitela Dalmatinskog stoje 10 para a jedno brojevi Smotre Dalmatinske isto 10 para. Zas ariji brojevi ar. 20.

Pišanica z predložnjem uz koju, nemo dočinjen sveta, no će se ni u kakav obzir uzeti: pitnja za uvrstbu uz koju, nem prilično prete, biti će povereno. - Prvi late se salje postava im na uticajima. - Rukopisi se ne vraćaju. - Neplaćenice se i mene prema maju.

Pisma i nove i te tražiti Ureda Dalmatinskog Objavitelja u Drnišu.

Za uvrstu Oglasa u izdaju straničnu valju s obrati istom Uredu.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

Za naše nemoćne vojnike

(Zahvaliti je dužnost).

Dugo ne mogosno mi, ovde u tisini i u zaledju, da pojimimo i da sebi predočimo herojske žrtve, koje se svakoga sata prinose na bojištima. Klicamo radi divnih pobjeda, što ih „naši“, zalažući svu svoju snagu, izvoštite, a bolno se sjecamo onih, koji su na žrtvenik domovine položili svoj život, svoje zdravljive ili svoju sposobnost privrede. No bolno smo čuvstvo i crne misli razgonili i tješili se time, da se država za njih brine.

Ali danas, kada se mnogi otpušteni junak vraća kući kao invalid i kada u njemu vidimo utjelovljene žrtve, što ih je prinoš, danas nam se bistrī pogled, te se staro i mlađe osjeća ponukanim, da ovakovim južnacima, koji su još jučer krvarili za veliku svetu stvar, za nas, a sada spokojo nose u zavoju osakačenu ruku ili nogu, iskaže svoje udjeljenje i dokaže svoju zahvalnost. Oni toga doduše neće i skromnim, priprostitim riječima pričaju, gdje su i kako su dopanuli rana. Mnogi će još dometnuti: „Oh, što mi je do noge, do ruke! Samo da mogu još i dalje po dušmanima!“ Kako li smo sitni i maleni, prema takovoj veličini duše, takovoj požrtvovnosti! Ne nalazimo riječi za prikidan odgovor i... šutimo. Pa i bolje je tako! Prazan i neumjestan bio bi svaki odgovor, jer šutnjom više izričemo negoli bi mogli ikojim riječima.

No osjećamo dužnost, da djelima izrečemo svoju zahvalu našim invalidima. Za svakog cigloga mora da u našim srcima bude ljubavi i zahvalnosti; dojucerašnjega bojovnika ide čast i poštovanje, jer nas je premašio, pa bio on i najsiromašniji čovjek iz najzabitenijeg kraja domovine. Ta on je pokazao svoje prisustvu dušmanu, svim je svojim silama branio Cesar i carstvo, dok ga krvava ne odnesoše s bojišta.

Ali mi se ne smijemo zadovoljiti ideom opće skrbi za invalide, jer je svaka zemlja moralno obvezana, da se ona u prvom redu stara za svoje invalide, kako bi im učinila život što većim i opskrblila ih prema prilikama i običajima dotičnoga kraja. Otuda se eto nameće dužnost svakome gragjaninu, da se zauzme za ratne nemoćnike svoje uže domovine, svoje pokrajine.

Ti, divni puči Dalmacije, velik u žrtvama, istrajnosti i pregaranju za Cesara i državu, ovjenčaj i okruni svoje junaštvo time, da se velikodušno i uspješno pobrineš za sve one, koji za nas žrtvovaše mnogo, pače sve!

Iz povijesti Kaštela.

(Pišu d.n. Damjan Pavlov i d.n. Ivan Vuletin)

(Nastavak vidi br. 12)

God. 1076 u crkvi sv. Marije kod Solina, kod koje je bio kraljevski dvorac, boravio je kralj Zvonimir. Isti kralj dariva benediktinskom samostanu ženskom u Splitu zemlji „Pusticu“ u Lažanima, t. j. Kaštel-Gomilici. Na dan posvećenja crkve između mnogih događaja pred kraljevom prijestolje Zvonimirovo i neka opatica Mariju iz splitskoga samostana bende diktinskog s nekoliko svojih sestrica, da zaprosi u kralja pomoći i zakrilje. On im dariva zemlju „Pusticu“ u K. Gomilici. Završava: Dano u kraljevskom dvoru.

Kada se je oko godine 1077 posvećivala stolna crkva sv. Marije u Kninu, tek što se svrši posvećivanje, nekakva opatica svetog Benedikta po imenu Marija izigje pred kralja s još nekoliko svojih sestrica, te ga zamale, da im bude u pomoći i da zapise što njihovu samostanu. Kralj posavjetovao se sa svim slugama božjim i svojim knezovima, koji po milosti božjoj bijahu došli zaradi velike svetkovine i blaga dneva, zapisa im po želji svoju zemlju u Lažanima u državu njihovu manastirska zauvijek. Pisano pred svjedocima: Arcibiskup Lovro splitski, Ivan biskup trogirski itd. A Jakova kneza primorskoga odredisimo, da pogje u ime naše i da pomenu opaticu postavi gospodaricom nad ovim zemljama (Rački doc. 97 str. 113). Ova povelja kralja Zvonimira pisana je longobardskim pismom.

Stjepan II posljedni legitimni hrvatski kralj, ovu darovnicu potvrdi 1088 pred gradom Šibenikom, licem na Malu Gospu „gnanu na molbu rečene opatici i

To će biti najrječitiji odgovor, kojim ćemo doći pred svoje invalide, da im iskažemo svoje udjeljenje i dužnu zahvalnost!

T. T. T.

R A T.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

Rat s Rusijom i s Italijom.

BEĆ, 13. Službeno se javlja:

„13. februara 1916.

Na ruskom i južno istočnom bojištu nije se dogodilo ništa osobito.

Talijansko bojište.

Noćni talijanski napadi na poziciju, što smo zauzeli u području Rombona, bili su odbiveni.

Na mjestu bilo je živalinje neprijateljske artijske djelatnosti.

I na Gorici, kako skoro svaki dan, palo je nekoliko granata.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Dogagjaj na moru.

Dne 12 o. mj. poslije podne eskadra hidroplana razrušila je u Ravenni dva sklađista željezničke stanice, a teško oštetila zgradu stanice i tvornice sumpora i seceru. Bušnalo je nekoliko požara. Hidroplani su bili žestoko bombardovani od obrambenih baterija u luci Orsini.

Druga eskadra hidroplana pogodila je teškim bombama više puta naprave za vodenе šmrkove u Oligo i Cavelanu.

Sve su se letjelice povratile čitave.

Zapovjedništvo flote.

BEĆ, 14. Službeno se javlja:

„14. februara 1916.

Na ruskom bojištu nema nikakvih osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Talijanske topovske borbe na primorskoj fronti bile su jučer na nekim mjestima vrlo žestoke.

Naš skoro dobivena pozicija u području Rombona održana je protiv više neprijateljskih napada.

Jugozapadno bojište:

Austro-ugarske bojne sile, koje vojuju u Arbaniji, zauzele su sa prednjim četama donji Arzen. Neprijatelj se povukao na južnu obalu.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 12. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 12. februara 1916.

Zapadno bojište.

Nakon veoma žestoke vatre na veći dio fronte u Španjiji Francuzi su napali na večer istočno od maura Maison de Champagne, sjevero-zapadno Massi-

njezinih sestrice, koje pristupile k njegovu prijestolju po savjetu svojih odličnika. „Sa svoje im strane dariva on još i jednu mlinicu kod Solina (Rački doc. 124 str. 148). U ovoj se povjeli navagja „pismo, kojim bješa zapisao pokojni kralj Zvonimir njihovu manastiru zemlje od nasljedstva kraljevskoga u kraju, koji se zove Lažani.“

U Lažanima imala je svoj početak današnja župa Kaštel-Gomilice na gornjem obronku planine Kožuka danas zvanu „Budrine“, gdje je župski crkvi sv. Mihovila, koja i danas popravljena kao svjedok prošlosti stoji na jednoj glavici, a svakako je opstojala god. 1104. To se jasno razabire iz te-meljnog zakladnog pisma ustanovne župe.

Tu se čita, da na 15 kolovoza 1104., za Mladenu kralja Hrvatske i Verislava ili Vojislava kneza Kliskoga, pregji Gomilice i Kambelovčana „od dobara svojih očinstva njihova i bastino“ utemeljile nadarje svomu župniku, određivši istodobno, da nadarbenik bude od tada u vijeće svećenik njihova jezika (glagolac), roda i plemena, i to „pod prokletstvo“ i odabrane tom prigodom popa Jakova Tarčića od plemena svoga.

Do tada bivši im župnik tuginac pobježe i ostavi ih same, kad na njih navale Genovezi i istodobno zahira kužni bolest. S toga oni „nadariće crkve, od njih istih utemeljene i sagragjene u primorju, a to jest sv. Mihovila od Lažani na vrh glavice postavljenu i sv. Martina iz nje vrhu kruga kamenitem postavljenu i utemeljenu“.

Oko polovice trinaestog stoljeća nagru ovom divlji Tatari, zemlju oplaćaju, a narod isijeku. Kojih divjesta godina kasnije provale opet Turci, te stacioni iz Budrine, da izbjegnu turskom navalu, presele se kasnije u tako zvana „Selišća“, gdje bijahu,

gesa, te prodri u širini od blizu 200 metara, u našu poziciju.

Istočno bojište.

Odbijeni su nasrtaji ruskih patrola i manjih odjeljacija na raznim mjestima fronte.

BERLIN, 13. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 13. februara.

Zapadno bojište.

U Flandriji izvidnička odjeljena prodrila su u neprijateljske pozicije, te preduzeće uspješna lagunja i na jug Bösinghe-a, zarobiše 40 Engleza.

Englezi juče i prekucali tukli su iz topova grad Lille. Vojništvo nije učinjeno.

U borbama na sjevero-zapad i zapad Vimy do 9 februara ukupno je zarobljeno 9 časnika, 682 momaka, zaplijenjeno je 35 mitraljeza, dvije sprave za bacanje mina i drugo oružje.

Izneglju Oisa i Reimsa naša je artillerija tukla jakom paljbom neprijateljske položaje sa dobrim uspjehom.

U Španiji osvojene su na jugu francuske pozicije južno od Sainte Marie-à-Py u širini od kojih 700 metara. Zarobljena su četiri časnika i 202 momaka.

Na sjevero-zapad Massiges izjalovala su se dva žestoka neprijateljska napada.

Izneglju Maase i Moselle razrušili smo potpuno, su pet velikih laguma, prednje neprijateljske opkope, svaki za trideset do četrdeset metara širine.

U Lotaringiji i u Vogeziima živahne artiljeriske borbe.

Istočno bojište.

Na istoku Baranovića zauzete su na jugu dvije prednje utvrde, koje su Rusi još držali na zapadnoj obali Scaue.

Vrhovna uprava vojske.

Dogagjaj na moru.

Eskadra naših letjelica obasula je bombama neprijateljske straže vojničke postaje i željezničke naprave La Pannea i Poperingea.

N pad neprijateljskih avijatika na Chistelles, južno od Oštende, nije prouzročio nikakve stete.

Zapovjedništvo flote.

BERLIN, 14. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 14. februara.

Zapadno bojište.

Livahne artiljeriske borbe trajale su na velikom dijelu fronte.

Na jugu Somme razvile su se žestoke borbe o pomaknutu proširenju glavu potkopa naša pozicije. Mi smo, pred opsežnim napadima, napustili izložene opkope.

U Španjiji lako su odbivena dva neprijateljska protunapada južno od Sainte Marie-à-Py.

Na sjeverozapad Tahye istrgli smo Francuzima preko 700 metara njihove pozicije. Zarobismo preko 300 Francuza, a zaplijenjeno tri mitraljeza i pet strojeva za bacanje mina.

Kod Obersepta, na sjeverozapadu Pfirta, zauzeli smo francuske opkope za blizu 400 metara širine. Protunapadi su odbiveni. Nekoliko tuceta zarobljenika, dvije mitraljeze i tri sprave za bacanje mina ostalo su u našim rukama.

Istočno bojište.

Osim nekih, za nas povoljnijih, okrušaja prednjih straža, nema ništa važno.

Balkansko bojište.

Na balkanskom bojištu prilike se nijesu promijenile.

kako vidjesmo, već prije sagradili crkvu sv. Martina, koja im sada posta župnička. Iz Selišća, isto zbog Turčina, presele se u sadašnju „Kozicu“ kod današnjeg grobišta sv. Kuzme i Damjana. Kad im Kozica od Turaka bi popaljena i porušena (u šesnaestom stoljeću), skloniše se od turskog zuluma u „Kašto“, vrst tvrđavice.

Same koludrice bile su roda njihova i kraljeva. Spominje se ime neke koludrice roda kraljevskoga Laskara

Zatim je crnogorska vlada u jednoj noti, koju je isti Mijušković potpisao, prihvatala bezuvjetnu predaju oružja; to bilo je postavljeno kao najprije uvjet eda se otvore razgovori o miru.

Iz toga proizlazi, da crnogorskoj vladu uopće nijesu još bili objavljeni nikakvi uvjeti za mir, tako da, logički, dosad nije moglo ni biti govor o njihovu odbijanju.

Kralj Nikola, po navodima Mijuškovića, oputovao je tek na 20 januara. Da li je kralj iz tog dana dao iz svog progona kakav nalog svojim generalima i ministrima, koji su ostali u Crnoj Gori, a tome slučaju, koji mu je sadržaj, ovde naravno nije poznato. Ako su glasili, kako gospodin Mijušković kaže, onda je njihov učinak bio vrlo neznatan, jer, kako je poznato, poverovao o načinu kako da se provede polaganje oružja Crnogoraca počeli su 22. januara na Cetinu, a 25. januara zaključeni su potpisivanjem odnosnog zapisnika sa strane naših i crnogorskih posrednika.

Dvorac Djevin porušen.

BEČ, 14. Iz stana ratne štampe javlja se:

Talijanska teška artiljerija porušila je dne 3. februara najveći dio dvorca Djevin (Duino). Uništene ili oštećene su kneževske odaje. Pod ruševinama nalazi se kopano ili uništeno više dragocjenih predmeta. Računa se, da je zgrada pretrpjela 400.000 kruna štete a uništenjem pokvarila i umjetničkih slika počinjeno je opet blizu 100.000 kruna štete. Ljudskih žrtava nije bilo.

Briand na Soči.

LUGANO, 14. Francuski ministar predsjednik Briand i pratični mu posjetiše, pod vodstvom kralja Viktora Emanuela i šefu generalnog štaba Cadorne, više tačaka srednje i donje fronte na Soči, i krašku ratnu zonu, nakon česa krenuće natrag u Francusku.

Briand, zadovoljan dočekom u Italiji, šuti o uspjehu svog posjeta.

PARIZ, 15. Agencija Havas javlja:

Briand je primio poslje svog povratka razne političke ličnosti. Istakao je, kako je uvelike obravdan dočekom što mu učinile talijanski kralj, vlast i narod, ali nije htio dati ni najmanje izjave o rezultatu svog posjeta. Ograničio se je na izjavu, da ima polpuno pravo da se veseli tom posjetu koji je na njega učinio najpovoljniji uticaj.

Amerika popušta Njemačkoj.

BERLIN, 14. S pouzdane sa strane doznaće, da je stigao izvještaj njemačkog poklarskog u Washingtonu o poverovirima u poslu „Lusitanie“, iz kojeg proizlazi, da je postignuto približenje između gledišta njemačke i američke vlade. Amerika je izostavila iz prvašnje note neke tačke, koje su bile neprihvatljive za Njemačku. Sada se radi samo o tome da se odredi tekst nove note.

120.000 Srba za Solun.

MILAN, 14. „Secolo“ prima iz Atine: Sve su srpske čete iskrice na Krf, gdje se sada nalazi 120.000 Srba, koji će malo po malo biti prevezeni u Solun.

U Engleskoj zovu pod barjak neženjene.

LONDON, 15. Kraljevskom su naredbom svi neženje pozvani pod barjak.

Još o propasti lagje „Arabis“.

BERLIN, 13. Wolff Bureau javlja: Službenom saopćenju o uništenju „Arabis“ sa strane naše ronilice ima se nadodati, da, kako iz naknadnih konstatovanja stavno proizlazi, potonula je torpedom pogognjena i druga engleska laga.

Utvrđeno je još, da su sa „Arabis“ spašeni zapovjednik, liječnik broda, jedan časnik, jedan časnici palube u 28 mornara, a da su od tih, na povratak preminuli liječnik i tri mornara.

Engleska krstarica propala.

LONDON, 15. Službeno. Krstarica „Aethusa“ nabasala je, na istočnoj obali, na minu. Misli se, da je sasvim izgubljena. Od posade se utopilo deset ljudi.

Potpunjena francuska krstarica.

PARIZ, 14. (Službeno): Ministarstvo mornarice je uznenimreno radi oklopjene krstarice „Admiral Charner“, koja je krstarila duž obala Sirije. Od 8 februara nije dala o sebi glasa, to jest od dana, kada je, prama njemačkom telegramom, podmornica potopila francuski ratni brod.

Prama „Tempsu“, oklopniča „Suffren“ nalazi se sada u Toulonu.

Potpunjena engleska lagja.

MALTA, 14. Engleski parni brod „Springwell“, od 5593 tona, na putu u Indije, bio je torpedovan. Posada se ovdje iskricala.

Bugarski kralj u Beču.

BEČ, 14. Svečano okićen dočekao je danas Beč sav radoštan bugarskog kralja. Na bogato urešenoj stanicu sjeverne željeznice pošao mu na susretanje u zastupstvu Cesara, nasljednik pripovjednika. Uz svukove „Sumi Marica“ ušao je bugarski dvorski posebni voz. Nadvojvoda pozdravio kralja sasma osobitom srdaćnošću u kraljevom salonskom vozu; kralj je bio u uniformi austro-ugarskog feldmaršala.

U pratični kraljevog bili su ministar predsjednik Radoslav i vrhovni vojvoda Žekov.

Kralj i nadvojvoda bili su na čitavom putu kuda su se vozili srdaćno i glasno pozdravljeni od golačkog svijeta. Kralj je odsjeo u palači Coburg.

BEČ, 14. O podne je bugarski kralj posjetio Cesara u Schönbrunn, gdje je bio i dejeuner.

BEČ, 14. Česar je podijelio bugarskom poslaniku Tončevu red željezne krune prvog razreda.

Bugarski ministar Radoslav o audijenciji kod Česara i o dočeku u Beču.

BEČ, 15. Bugarski se je ministar predsjednik Radoslav izrazio novinarima, da je ushićen radi dočeka što su kralju i njegovoj pratični učinili Česar,

i bečko građanstvo. Radoslav i vrhovni vojvoda Žekov bili su svjedoci velebnog časa, kad je kralj Ferdinand uručio česaru Franju Josipu znakov Reda Svetih Ćirila i Metoda, tog najvišeg bugarskog reda. Zatim se je Radoslavov s najvećim zanosom izrazio o utisku, koji je česareva ličnost na njega učinila; istakao je, da se čovjek mora da divi svježini česarevoj i tomu kako je izvrsno obavješten o svakom događaju. Radoslav je s osobitim veseljem pokazao česarevu sliku u sjajnom okviru i brillantima urešenu, koju mu je vladar darovaо. Tad je Radoslav kazao, da je politička i vojena situacija posve povoljna i da su čete centralnih vlasti nepredobive. Upozorio je na to, da u Beču čovjek i ne osjeća, da je rat. I vrhovni vojvoda Žekov izrazio se, da je posve zadovoljan dočekom u Beču, te se oduševljeno izrazio o česaru Franji Josipu. Žekov je nosio na prsimu krst za vojene zasluge prvog razreda, koji mu je Česar skoro podijelio. S najvećim se je pouzdanjem izjavio Žekov o dalnjem toku vojnih operacija.

Sobet u Schönbrunnu. Zdravice.

BEČ, 15. Na jučerašnjem sobetu u Schönbrunnskom dvoru Česar je izrekao ovu zdravici:

S iskrenom radošću pozdravljam Vaše Veličanstvo, kao prijatelja i vjernog saveznika, najsrdačnijom dobrodošlicom. Sa mnom zajedno pozdravljaju moji narodi Vaše Veličanstvo kao pobijedog vrhovnog bojnog gospodara junačke bugarske vojske i svjetlog nosioca prijateljstva, započetoga krvljom zadno prolivenom, koje naše države tim uže spaja. Što se temelji jedino na zajednički interesu nego i na izmjeničnoj simpatiji punoj pouzdanja i na poštovanju. Neka Svetogruči i dalje blagoslovni naše zastave i nek lijepa zemlja, koja u Vašem Veličanstvu štuje svog mudrog vladara, izave žestoke borbe pogje u sreću, vjetnoj i trajno obezbrinjeni sretnoj budućnosti. Ispravljen ovom nadom, dižem svoju čašu na zdravlje Vašeg Veličanstva: Njegovo Veličanstvo bugarski kralj, živio! Živio! Živio!

Kralj je odgovorio:

Vaše se Veličanstvo udostojilo nazvati mi dobrošlicu u milome Beču, na način koji me je duboko dirno; a moje se srce ispunilo iskrenom radošću. Moj me današnji posjet u Schönbrunnu tim više usrećuje, što mi pruža priliku, da izrazim lično Vašem Veličanstvu moju najtopliju zahvalnost na podijeljenoj mi časti c. i. k. feldmaršala. Ovo me odlikovanje, kao vrhovnog ratnog gospodara bugarske vojske, najvećma časti i raduje, te ga smatram kao najdragocjeniji dokaz očinske milosti, kao izraz vjernih saveznika osjećaja i kave priznanje za zajednički postignute divne vojne uspjehe. Ja sam ponos i sretan, što mogu ovim novim i u vojništvu najvišim činom stupiti u još uži odnos s vojskom Vašeg Veličanstva, meni tako milom, i s kojom se odravna osjećam da sam naježu srastao. Neka blagoslov Sveučilišnega počiva na austro-ugarskim barjacima i onim našim saveznika, u ovim ozbiljnim vremenima, gdje stojimo protiv hidre neprijatelja, u borbi za našu opstojnost i svjetsku slobodu, dok ne postignemo trajni, časni mir, koji će nam nanimiti goleme žrtve. Što smo doprinijeli, i koji će nas svih dovesti do sretne, blagoslovljene budućnosti. Zahvalnim srcem dižem čašu i pijem na dragocjeno zdravlje Vašeg Veličanstva, svoga prejašnjoga saveznika i očinskog prijatelja. Neka živi Njegovo česarsko i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo Česar Franjo Josip I — Živio Česar Franjo Josip I!

Kralj je odgovorio:

Vaše se Veličanstvo udostojilo nazvati mi dobrošlicu u milome Beču, na način koji me je

duboko dirno; a moje se srce ispunilo iskrenom radošću. Moj me današnji posjet u Schönbrunnu tim

više usrećuje, što mi pruža priliku, da izrazim lično

Vašem Veličanstvu moju najtopliju zahvalnost na

podijeljenoj mi časti c. i. k. feldmaršala. Ovo me

odlikovanje, kao vrhovnog ratnog gospodara bugarske vojske, najvećma časti i raduje, te ga smatram

kao najdragocjeniji dokaz očinske milosti, kao izraz

vjernih saveznika osjećaja i kave priznanje za

zajednički postignute divne vojne uspjehe. Ja

sam ponos i sretan, što mogu ovim novim i u vojništvu

najvišim činom stupiti u još uži odnos s vojskom

Vašeg Veličanstva, meni tako milom, i s kojom se odravna osjećam da sam naježu srastao.

Neka blagoslov Sveučilišnega počiva na austro-ugarskim barjacima i onim našim saveznika, u ovim ozbiljnim vremenima, gdje stojimo protiv hidre neprijatelja, u borbi za našu opstojnost i svjetsku slobodu, dok ne postignemo trajni, časni mir, koji će nam nanimiti goleme žrtve. Što smo doprinijeli, i koji će nas svih dovesti do sretne, blagoslovljene budućnosti. Zahvalnim srcem dižem čašu i pijem na dragocjeno zdravlje Vašeg Veličanstva, svoga prejašnjoga saveznika i očinskog prijatelja. Neka živi Njegovo česarsko i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo Česar Franjo Josip I — Živio Česar Franjo Josip I!

Kralj je odgovorio:

Vaše se Veličanstvo udostojilo nazvati mi dobrošlicu u milome Beču, na način koji me je

duboko dirno; a moje se srce ispunilo iskrenom radošću. Moj me današnji posjet u Schönbrunnu tim

više usrećuje, što mi pruža priliku, da izrazim lično

Vašem Veličanstvu moju najtopliju zahvalnost na

podijeljenoj mi časti c. i. k. feldmaršala. Ovo me

odlikovanje, kao vrhovnog ratnog gospodara bugarske vojske, najvećma časti i raduje, te ga smatram

kao najdragocjeniji dokaz očinske milosti, kao izraz

vjernih saveznika osjećaja i kave priznanje za

zajednički postignute divne vojne uspjehe. Ja

sam ponos i sretan, što mogu ovim novim i u vojništvu

najvišim činom stupiti u još uži odnos s vojskom

Vašeg Veličanstva, meni tako milom, i s kojom se odravna osjećam da sam naježu srastao.

Neka blagoslov Sveučilišnega počiva na austro-ugarskim barjacima i onim našim saveznika, u ovim ozbiljnim vremenima, gdje stojimo protiv hidre neprijatelja, u borbi za našu opstojnost i svjetsku slobodu, dok ne postignemo trajni, časni mir, koji će nam nanimiti goleme žrtve. Što smo doprinijeli, i koji će nas svih dovesti do sretne, blagoslovljene budućnosti. Zahvalnim srcem dižem čašu i pijem na dragocjeno zdravlje Vašeg Veličanstva, svoga prejašnjoga saveznika i očinskog prijatelja. Neka živi Njegovo česarsko i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo Česar Franjo Josip I — Živio Česar Franjo Josip I!

Kralj je odgovorio:

Vaše se Veličanstvo udostojilo nazvati mi dobrošlicu u milome Beču, na način koji me je

duboko dirno; a moje se srce ispunilo iskrenom radošću. Moj me današnji posjet u Schönbrunnu tim

više usrećuje, što mi pruža priliku, da izrazim lično

Vašem Veličanstvu moju najtopliju zahvalnost na

podijeljenoj mi časti c. i. k. feldmaršala. Ovo me

odlikovanje, kao vrhovnog ratnog gospodara bugarske vojske, najvećma časti i raduje, te ga smatram

kao najdragocjeniji dokaz očinske milosti, kao izraz

vjernih saveznika osjećaja i kave priznanje za

zajednički postignute divne vojne uspjehe. Ja

sam ponos i sretan, što mogu ovim novim i u vojništvu

najvišim činom stupiti u još uži odnos s vojskom

Vašeg Veličanstva, meni tako milom, i s kojom se odravna osjećam da sam naježu srastao.

Neka blagoslov Sveučilišnega počiva na austro-ugarskim barjacima i onim našim saveznika, u ovim ozbiljnim vremenima, gdje stojimo protiv hidre neprijatelja, u borbi za našu opstojnost i svjetsku slobodu, dok ne postignemo trajni, časni mir, koji će nam nanimiti goleme žrtve. Što smo doprinijeli, i koji će nas svih dovesti do sretne, blagoslovljene budućnosti. Zahvalnim srcem dižem čašu i pijem na dragocjeno zdravlje Vašeg Veličanstva, svoga prejašnjoga saveznika i očinskog prijatelja. Neka živi Njegovo česarsko i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo

vojske na bojištu.

ovo: C. i kr. vojna uprava
čete od nenašnog zaskoka
e teške ranjenike, koji leže

ražarski psi, kako imaju oštvo
pravi čas lukavog neprijatelja
bezobzne stvorove i pristende
ki materijal. Psi u sanitarnoj
ili su nebrojene ljudske živ
i se moraš diviti.

vojna uprava najrevnije
stoje na raspolažanje, da pa
nih i neophodno potrebitih
javnosti po sebi priznata nu
i privede kad god izvrstan
je još više na osnovu ovog
nači mnoga posjednika, koji
i spomenuti patriotsku i hu
oni valuju za spomenutu

li svrsi ovčarski psi (Dober
erier).

pokloniti ili dati, da se upo
da, da im se povrate. Vojna
i ih odvede.

da se posluži zapovjedništvu
ratnih i sanitarnih pasa u
se 66. (Telefon br. 39.165).
i kr. rano ministarstvo.

eni Krst".

30 siječnja.
i gosp. Ivo Kovačević
nik pri dizanju potpora, izru
da u Zdravu kr. 276:28 sto su
a "Crveni Krst".

sti u Dalmaciji.

nosnih bolesti u sedmici
5 februara 1916.

Istočno bojište.

Prilike se uopće nijesu izmijenile. Na fronti Bothmerove vojske živahne artillerijske borbe.

Na Balkanu ništa novo.

BERLIN, 16. Wolff Bureau javlja:

Englezi su tri puta uzalud napali na poziciju, koju smo osvojili na jugo-istoku Yperna, te su izgubili oblo 100 zarobljenika. Francuzi su napravno nastavili pokus da preotmu u Šampansku svoju poziciju na sjevero-zapadu Tahure. Inače ništa novo.

Vrhovna uprava vojske.

IZVJEŠTAJI TURSKOG GLAVNOG STANA.

CARIGRAD, 16. Glavni stan saopćuje:

Na fronti Iraka.

Naša je letjelica preletila položaj neprijateljske artiljerije kod Kut-ül-Amare i bacila je na nj uspješnom dvanest bombi.

Neprijatelj je ostavio, poslije pretrpljenog potraza u bitci kod Batije, na zapad Korne, veliki broj mrtvih na linijama odstupanja. Neprijatelj je izgubio u ovoj bitci 2000 ljudi.

Na fronti Kavkaza.

U lutim borbama za pozicije neprijatelj je izgubio, poslije tri dana, 5000 mrtvih i 60 momaka zarobljenih. Neprijateljska kolona, koja je blizu Adenu, u šumama između Seik-Osmana i Elsaila pala u busiju, bila je skoro sasvim istrijebljena.

O postupanju naših vojnih vlasti s narodom u Srbiji.

BEĆ, 15. Javlja se iz stana ratne štampe. Ozloglašeni srpski službeni novinarski ured na Krfu zlomljeno širi krive vijesti o tobožnjem okrutnom postupanju austro-ugarskih i njemačkih vojnih vlasti sa narodom u Srbiji. Na ustuk već smo upozorili, da vojne vlasti u osvojenom području Srbije, uopće nemaju nikakva povoda, da okrutno postupaju s ciljnim pučanstvom. Tamošnji narod, koji je kod kuće ostao, svudje cijeni dobrovornu skrb austro-ugarske vojne uprave. Dok srpska državna blagajna nema već od duže vremena sredstava za druge svrhe, nego samo za ratne, austro-ugarska vojna uprava redovito isplaćuje srpskim činovnicima nijihu platu, odnosno pensiju, podjeljujući članovima obitelji srpskih državnih činovnika i časnika prinos za izdržavanje, hrani mnogo tisuća Srba na troškove vojne uprave, vrši upravni posao do u najmanje pojedinosti; brine se, svjesna cilja, za uspostavljanje gospodarskog života i time blagostanja ovog kraja, nakon četiri godine najmanje nevolje i samovolje, te vojničko-političkih spletaka, koje su ovoj izmucenoj zemlji onemogućile svaki mirni rad, te nastoji da osvane i u Srbiji, pod jakim vodstvom austro-ugarske vojne uprave, na isti način kao i u ruskoj Poljskoj, nova era u kojoj će biti obezbrižena mogućnost privregjivanja.

Naši avijacičari u Italiji.

LUGANO, 15. Agencija Stefani izvješće o jučeranjem prvom napadu avijacičara ovako:

U Miluu neznatne materijalne štete: šest mrtvih i više ranjenih. Jedna je bomba pala pokraj kapele pokajanja kod Monze. U Bergamu pale su tri neškodljive bombe, a u blizini Treviglia dvije neškodljive požarne bombe. Pred Bresciom pojavilo se šest neprijateljskih aeroplana; bili su obasuti paljibom, te se nijesu nadvili nad grad, nego su odletjeli preko granice.

LUGANO, 15. Kako milanski listovi javljaju, tri su se austro-ugarske letjelice pojatile prije podne nad Milanom, Monza, Greco i Torre Milanes. Letjelice su krstarice po sata nad Milanom. Kako se kaže, vojničke zgrade nijesu bile pogodjene; naprotiv pogodjene su tvornice i privatne zgrade. Imu nešto 12 mrtvih, a 60 ranjenih.

Prama daljim vijestima, bombardovanjem sa zraka najčešće su pogodjeni oni dijelovi grada, gdje su željezničke stанице. Na željezničkoj stanicu za robu prouzrokovale su bombe pakleno pustošenje. Rek bi da je jedna bomba pala na područnicu "Banca d'Italia".

Služba za signaliziranje pokazala se je sporu i nedovoljna; s toga je grad je mislio, da se radi o mirnom pokusu.

Oko 4 sata poslije podne austro-ugarski aeroplani pojavile se iznove, te bombardovale grad.

BEĆ, 16. Kako javlja Havasova Agencija, jučer su se pojavile takogje i nad Schio austro-ugarske letjelice; njihove su bombe usmrtili 6 osoba, a ranile 6.

Srpske čete na prolasku u Epiru.

ATINA, 16. Listovi javljaju, da su srpska odjeljenja, koja su vojevala u okolici Elbasana i Tirane, prešla grčku granicu u Epiru, te su krenula put Santi Quarta, gdje će se ukrcati za Krf.

Engleska prijestolna beseda.

LONDON, 15. Prijestolna beseda, koja je izrečena prigodom novog otvorenja parlamenta glasi:

Moji saveznici i moj narod, koji u ovom sukobu ostaju spojeni svezom simpatije i sporazuma koja sve to jača postaje, čvrsto su odlučni, da dobiju zadovoljstvo za žrtve zločina, koji se nemože opravdati, i najkrepšnije jamstvo za sve narode protiv napada sa strane jedne vlasti, koja smatra nasilje pravom a zgodnost poštenjem.

Ponosnim, harnim pouzdanjem gledam na srećnost i životljalost pomoćnih sredstava moje flote i moje vojske, o kojima ovisimo za dostojanstveno postignuće ovog cilja.

Donaće se kuća brigat za financijska sredstva ratovanja. Parlament će biti predložene samo mјere, koje imaju doprinjeti postignuću našeg zajedničkog cilja.

Potopljena krstarica „Admiral Charner“.

PARIZ, 15. Agencija Havas javlja:

Potprijeđuje se gubitak krstarice „Admiral Charner“. Otkrilo se u blizini sirijske obale splav sa petnaest mornara, od kojih samo jedan živ. Ovaj je pobjijedao, da se torpedovanje dogodilo na 8 februara u 7 sati jutro. Krstarica je potonula u nekoliko časa, a da nije mogla spustiti čamce.

Oklopjena krstarica „Admiral Charner“ rinuta g. 1893, duga met. 110, široka m. 14, tonuće met. 6, razmještaj ton. 4778, pokretna snaga označ. konjskih snaga 8000, brzina 18 milja.

Propala engleska krstarica „Arethusa“.

LONDON, 16. (Službeno) Krstarica „Arethusa“ je propala; osam je momaka ranjeno, a 12 ih je isčezlo.

Brza krstarica „Arethusa“, rinuta g. 1913, duga met. 125, široka m. 11-9, tonuće met. 41, razmještaj ton. 3500, pokretna snaga označ. konjskih snaga 37.000, brzina 30 milja.

GOSPODARSTVO

Sloboda prometa i maksimalne cijene.*)

(Piše S. M.)

(Nastavak vidi broj 11.)

Maksimalne cijene moraju biti odmjerene prama troškovim proizvodnje, a nipošto prama većoj ili manjoj tražbi proizvoda. Nikad im pak ne bi moral biti mjerilo osudskih nekih stalnih sirovina, gotovina na njuopće poljskih proizvoda. Maksimalne cijene morale bi se ograničiti samo na nužna životna sredstva.

Udaranjem cijena bez obzira na troškove proizvodnje, grijesilo bi se o načelo pravice i pružila bi se prigoda nepravednom obogaćivanju samom onom sretnicima, koji su u stanju, da raspolažu dobrima bez ikakvih trošaka, ili samo uz neznatne proizvodne troškove; dok bi se takovom odredbom očitala nepravica nijednog onima, koji su uz velike ili znatne troškove nijihove proizvode iznijeli na pazar. Ove bi se zadnje sililo, na ovakvi način, na vlastitu štetu, da obustave daљe proizvodnje.

Sasma je naravno, da ovo pravilo u normalno doba ne bi imalo smisla, jer se cijene upravljaju ravnateljima, a ne načelo pravice i pružila bi se prigoda nepravednom obogaćivanju samom onom sretnicima, koji su u stanju, da raspolažu dobrima bez ikakvih trošaka, ili samo uz neznatne proizvodne troškove; dok bi se takovom odredbom očitala nepravica nijednog onima, koji su uz velike ili znatne troškove nijihove proizvode iznijeli na pazar. Ove bi se zadnje sililo, na ovakvi način, na vlastitu štetu, da obustave daљe proizvodnje.

Govoreći o prometu sirovina na malo, valja razlikovati one, kojima je vrijednost trajna, od onih proizvodnje vrijednosti, biva one koje se ne mogu dulje držati bez opasnosti da se pokvare, od onih koje se lako kvare, te im se vrijednost ili umanjuje ili propada.

O prvim je već bilo govora, i navedeni su razlozi, s kojih mali proizvoditelji nijesu u stanju, da ih čuvaju i da ih ne iznesu na pazar; sada ćemo spomenuti one prolazne vrijednosti.

Mali i siromašni proizvoditelji raspolažu veoma neznatnim pretišćima takovih sirovina, kao krumpir, zelja i slično. Ako se tih sirovina ne vidi na pazaru, može se da oni podmiruju najpreće životne potrebe samog proizvoditelja i njegovih ukućana: tako je jedan do počastna donekle obvezan od gladijanja. Prodaja pa suviška takođe bezuvjetno se nametne, jer bi inače propala; a proizvoditelj bio bi lišen onog malog dobitka, te sredstava da nameni drugim svojim potrebama. Među tijem sirovinama imade i takovih, koji su malog proizvoditelja nemaju skoro nikakvu vrijednost, dok se na pazaru prodavaju dobro cijenom; a nije se bojati, da će on takove sirovine neprestano rastu.

Govoreći o prometu sirovina na malo, valja razlikovati one, kojima je vrijednost trajna, od onih proizvodnje vrijednosti, biva one koje se ne mogu dulje držati bez opasnosti da se pokvare, od onih koje se lako kvare, te im se vrijednost ili umanjuje ili propada.

O prvim je već bilo govora, i navedeni su razlozi, s kojih mali proizvoditelji nijesu u stanju, da ih čuvaju i da ih ne iznesu na pazar; sada ćemo spomenuti one prolazne vrijednosti.

Mali i siromašni proizvoditelji raspolažu veoma neznatnim pretišćima takovih sirovina, kao krumpir, zelja i slično. Ako se tih sirovina ne vidi na pazaru, može se da oni podmiruju najpreće životne potrebe samog proizvoditelja i njegovih ukućana: tako je jedan do počastna donekle obvezan od gladijanja. Prodaja pa suviška takođe bezuvjetno se nametne, jer bi inače propala; a proizvoditelj bio bi lišen onog malog dobitka, te sredstava da nameni drugim svojim potrebama. Među tijem sirovinama imade i takovih, koji su malog proizvoditelja nemaju skoro nikakvu vrijednost, dok se na pazaru prodavaju dobro cijenom; a nije se bojati, da će on takove sirovine neprestano rastu.

Sasma je naravno, da ovo pravilo u normalno doba ne bi imalo smisla, jer se cijene upravljaju ravnateljima, a ne načelo pravice i pružila bi se prigoda nepravednom obogaćivanju samom onom sretnicima, koji su u stanju, da raspolažu dobrima bez ikakvih trošaka, ili samo uz neznatne proizvodne troškove; dok bi se takovom odredbom očitala nepravica nijednog onima, koji su uz velike ili znatne troškove nijihove proizvode iznijeli na pazar. Ove bi se zadnje sililo, na ovakvi način, na vlastitu štetu, da obustave daљe proizvodnje.

Govoreći o prometu sirovina na malo, valja razlikovati one, kojima je vrijednost trajna, od onih proizvodnje vrijednosti, biva one koje se ne mogu dulje držati bez opasnosti da se pokvare, od onih koje se lako kvare, te im se vrijednost ili umanjuje ili propada.

O prvim je već bilo govora, i navedeni su razlozi, s kojih mali proizvoditelji nijesu u stanju, da ih čuvaju i da ih ne iznesu na pazar; sada ćemo spomenuti one prolazne vrijednosti.

Mali i siromašni proizvoditelji raspolažu veoma neznatnim pretišćima takovih sirovina, kao krumpir, zelja i slično. Ako se tih sirovina ne vidi na pazaru, može se da oni podmiruju najpreće životne potrebe samog proizvoditelja i njegovih ukućana: tako je jedan do počastna donekle obvezan od gladijanja. Prodaja pa suviška takođe bezuvjetno se nametne, jer bi inače propala; a proizvoditelj bio bi lišen onog malog dobitka, te sredstava da nameni drugim svojim potrebama. Među tijem sirovinama imade i takovih, koji su malog proizvoditelja nemaju skoro nikakvu vrijednost, dok se na pazaru prodavaju dobro cijenom; a nije se bojati, da će on takove sirovine neprestano rastu.

O ovu radnju rimamo iz nje zagore od ngl die soje koja se bavi gospodarskim pitnjima, te iznosi svoje nazore o pro
metno-trgovackim prilikama nastalim uslijed ratu g stanja.

Sitno blago i krmad imadu se brojiti takogje u prijeku nožna životna sredstva. Usljed potpune slobođe trgovanja tomu je proizvod narasta cijena do neobične visine, koja nije u pravdnom razmjeru sa troškovim produkcije, osobito što se tiče sitnog blaga. Dok s jedne strane prodaja raznih životnih namirnica, za koje se zahtjeva znatan proizvodni trošak, podpada pod maksimalne cijene, s druge strane pušta se da se početverostruki cijena blagu, za gojivo krmad, u kojemu se ublaža skoro nikavoski osobiti troškovi, ili sasna neznatna prama produkcija drugih životnih namirnica.

To isto vrijedi i za krmad, sa razlikom, da bi za ugojenu krmad cijene morale biti veće, jer ne bi bilo pravdedno, da se jednako naplati krmad onoga, kojiju je doveo na pazar neugojenu i odhranjenu samo slobodnom pašom po pojlu, kao krmad za koju je vlasnik imao osobite troškove da je utovi.

(slijedi)

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I boljetini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 15. Si comunica ufficialmente:

15 febbraio 1916.

Teatro della guerra russa.

Z d r e l a c , sakupljeno od seoskog listonoša kruna 6.

V r l i k a , doprinos osoblja poštanskog ureda kr. 7:48. B e n k o v a c , općinsko upraviteljstvo, sakupljeno kr. 1:80, dopriniše:

O cina kr. 1000 — po kr. 10: Begović dr Dušan, Karić Dr. Uroš, Jakovčev Frane, Benzoni Augustin, Novaković Miho načelnik, Jurković Dušan biložnik, Malešević Niko, Ivanković Josip, Miović Tode, Jurković Kostic, Knežević pop Šimo, Pelicarić Jandrek, nadz., Plazonić Drago, Ruggeri-Ruggero — Bakija Sime učitelj kr. 8 — Bakija Uroš kr. 6 — po kr. 5: Miović Petar, Madrić Tode, Tepša Ante, Radica Marin, Matijasović pop Jovo, Deutsch Ivan, Vitaz Aleksa, Prister Julij — po kr. 4: Dobrić Bogdan, Dobrić Spase — po kr. 2: Tražišek Marko, Savić Nikola, Miljević Lazo, Ajduk Josip, Pučar Luka, Cubrić Sime, Tomić Ivo opć. taj., Miović dr Ale, Bačić Jure, Hržić Gustav — Nonković Jeka 1:90 — po kr. 1: Pavč Mar., Suglić Enrik, Krčkić Šimo.

U Banjevcima po kr. 2: Sarlija ud. Marta, Troškot Ante, Sime, Baković Marko pok. Marka, Krpina Čvita žena Nikole, Troškot Kate žena Tome, Ivana, Brković Tomica, Sarlija Matija, Sarić Barica, Troškot Milica žena Ante, Sarić žena Iva, Troškot Matija, Didak Jure, Savić Tomica, Nakićen Blaž, Troškot Nikola pok. Blaž, Ivan pok. Bare, Sarić Iva Markov — po kr. 1: Brković Pavica, Troškot Mara žena Marka, Brković Sime pok. Jakova, Troškot Mare ud. pok. Sime, Brković Iva, Baković Šinka, Nakićen Ane,

Baković Marija, Kraljević Mare, Troškot Marta, Matija, Brković Matija, Troškot Mare žena Stipe, Brković Jure, Stipe, Mare, Baković Stana, Brković Luča, Baković Ivana, Brković Mare žena Ante, Troškot Božica, Brković Jakov, Maša žena Grge, Savić Marta žena Nikole, Bulat Šava, Sarić Marta, Čvita, Troškot Milica žena Jadre, Brković Matija žena Grge, Krpina Jakov, Matija, Marta, Jandra, Savić Marta, Nakićen Luca, Baković Dumica, Sarlija Božica, Čvita, Ljutić Martin, Baraći Blaž, Nakićen Ante, Savić Filip, Polegubić Čvita, Anica, Troškot Ante pok. Blaž, Toma p. Bože, Troškot Mijat, Sarić Marko, Troškot Sime, Krpina Franje, Baković Mate Krizanov, Sarlija Marta, Savić Božica p. 80 — po para 60: Savić Antica, Savić Stane.

U Stankoveima po kr. 1: Dubravica Stevanija, Dubrava Božica, Marija, Klarić Marija, Marić Ivana, Josip, Klarić Anica, Marić Čvita, Klarić Čvita, Ivka, Božica, Deur Tomica, Klarić Čvita, Mara, Marić Matija, Marija, Stana, Lucija, Mijat, Grge, Bibijana, Miletić Antica, Marić Domača, Miletić Marija, Dubravica Matija, Miletić Čvita, Marić Bare, Miletić Stana ž. Mate, Stana ud. p. Ilijе, Antica, Mara ž. Luke, Mara ž. Mirkica, Antica, Orlović Čvita, Deur Matija, Saradjen Čvita ž. Jure, Čvita ž. Bare, Sime, Miletić Čvita ž. Jose, Ilijе, Čvita ž. Krizana, Perica Ivana, Saradjen Mate, Pešut Dume, Tomica kći p. Ivana, Dubravica Pasko p. Mile, Pešut Jela, Pešut Mijat, Dumić Jakov, Pešut Ivana, Vidošević Šonica, Skeljo Stipan, Miletić Tomica, Marija, Tro-

skot Angjelija, Pešut Ivanica, Miletić Tomica ž. Blaž, Perica Marta ž. Sime, Miletić Čvita, Serkinic Filipa, Pešut Justa, Barica, Vunić Ante, Miletić Domica, Savković Marta, Krpina Mara, Anica, Miletić Jurka, Miroč Mate, Božica, Marta, Božica, Jandra, Marta, Stana, Mara, Mate, Ivana, Deur Tomica, Marić Stana, Maša, Peka, Miletić Ilijia, Vunić Stana, Miletić Mate, Stana, Angelija, Marić Jure, Saradjen Mijat, Miletić Mate, Perica Matija, Marić Božica, Vunić Matija, Klarić Ivan, Perica Stipan, Pešut Nikolka, Vunić Masa, Vidošević Mate, Perica Čvita, Jakovica, Pešut Marija, Perica Stana, Klarić Matija, Vunić Mara, Krpina Marija, Bašić Stana, Krpina Tomica, Brčić Manda, Bašić Ivana, Jakov, Miletić Ante, Brčić Martin, Orlović Martin, Miroč Josip, Marija, Miletić Blaž, Orlović Marta, Čvita — Deur Čvita, p. 80.

U Radosinovcu: po kr. 1: Marić Sime, Brčić Tomica, Savić Čvita, Bašić Ivana, Šinko, Mara, Vunić Jurka, Simunac Bare, Brković Ivana, Bubarića Matija, Kulavici Jure, Orlović Šinka, Sime, Ivana, Nikolka, Vrkić Stana, Orlović Božica, Saponja Ivana, Vrkić Marija, Orlović Krizan, Jakovac Marija, Vrkić Baraća, Vunić Anica, Orlović Anka, Volarević Joka, Klarić Šara, Jokić Šinka, Jokić Stana, Jakovac Stojka, Dulic Dumanica, Rakić Marija, Orlović Koja, Zukic Ika, Vunić Antica, Orlović Anica, Ivana, Vrcelj Milica, Zukic Petar, Babić Mara, Jokić Milka — Bašić Jakov para 40.

U Vuksicu: po kr. 1: Ledenko Sime, Drča Vasilij, Ledenko Filipa, Drča Stana, Kardum Čvita,

Ledenko Grgo, Ivan p. Ive, Božica, Matija, Nican Mija ž. Bože, Marić Ane, Mara, Klent Marija, Mat Filip, Tomica, Maša, Rasic Maša, Kučić Grlica, Rašinka, Nakic Čvita, Ika, Marić Stana, Romić Stojan, Suša Ljubica, Mandić Gjuka, Milošević Stana, Tadić Stojan, Perica Mijat p. Tome, Joko p. Tome, Vuk Simić, segota Čvita, Čepnja Stana, Bašić Stana, Tadić Jakov, Ledenko Peka, Kartelo Stojan, Jeden Iva, Kran Petar, Klarić Stojan, Antunović Ante, Klen Gjurgijja, Marić Čvito, Ledenko Božica, Radinka, Antunović Stana, Marić Jandrija, Nican Anđel, Marić Stana, Krpina Tomica, Brčić Manda, Bašić Ivana, Jakov, Miletić Ante, Brčić Martin, Orlović Martin, Miroč Josip, Marija, Miletić Blaž, Orlović Marta, Čvita — Vudrag Maša para 50 — Kardum Božica, p. 4

U Vrani po kr. 1: Knežević Stana, Kopalj Joka, Bogić Doma, Knežević Andjelija, Maša, Jurčić Mara, Suša Luka, Plazina ud. Koja, Rakic Anđel Kendeš Marta, Babić Božica, Mrkeja Stevanija, Miklić Mate, Čirjak Tomica, Krekić Ante, Kovačević Pepe, Desnica Marija, Kuzet Milica, Rakic Ivanica, Glem Ika, Tokić Ika, Kapitanović Ivanica, Gladov Marta, Golem Gjurgijja, Čirjak Čvita, Čakić Čvila, Jelačić Milica, Rogić Ika, Dumica, Bašić Stana, Kuc Mate, Golem Petar, Žutalija Šinka, Golem Anica, Krklić Božica, Knežević Marija, Zurak Marta, Jurić Čvita, Zrak Ika, Striguljica Luca.

U Budaku po kr. 1: Orlović Martin, Tom Matija, Petković Jurka.

(Slijedi)

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredju „Objavitelja Dalmatinskoga“ u Drnišu. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'Avvisatore Dalmato“, Drniš.

4-5 POZOR DOMAĆICE, GOSTIONIČARI I BOLNICE !

Nugjam dok zaliha traje:

K-MESO t. j. danska govedina kuhana u juhi $\frac{1}{2}$ kg.	K 2.32
GOVEJGI GÜLAŠ, danski $\frac{1}{2}$ kg.	2.30
RIZOTO, riža kuhana u masti sa lukom 1 kg.	1.75
KONDENZIRANO MLJEKO, $\frac{1}{2}$ kg.	1.90
PRIMISSIMA SUHO MLJEKO, 1 kg. (za 10 litara mlijeka)	4.90
RIBLJE PRŽENICE, 1 kg.	2.80
LOKARDE, (vanredno delikatne, kutija od 400 grama)	2.—
FINE NORVEŠKE SARDINE, kutija od 190 grama	1.25
FINE NORVEŠKE SARDINICE, kutija od 150 grama	1.—
PAŠTETA OD DŽIGARICE, kutija od četvrt kilograma	1.40
KORUNSKA HRANIVA JUHA, pô. kg. (za 7 litara juhe)	1.30

Sve u limenim kutijama. — Cijene na veliko znatno jeftinije.

Poštanski zamoci na kušnju pouzećem.

— Za poštarinu i omot K 1.10) —

Uvač skandinavskih proizvoda:

Adolf Krausz starji, Osijek, I. Županjska ulica 59.

Si accettano avvisi in quarta pagina a prezzi modici.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di
giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno $4\frac{1}{2}\%$
del Credito fondiario dalmato Obbligazioni pro-
vinciali dalmate $4\frac{1}{2}\%$. Lettere di pegno $4\frac{1}{2}\%$ o

$4\frac{1}{2}\%$ della Banca Commerciale di Budapest —
Lettere di pegno della Cassa di risparmio d'
Budapest $4\frac{1}{2}\%$ — Prestito ferroviario Bu-gare
al 6 e $5\frac{1}{2}\%$ — Obbligazioni ferroviarie della
Bosnia-Erzegovina $4\frac{1}{2}\%$ ecc.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore al-
l'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate
mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874
Vine. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20
Credito fondiario Austr. $3\frac{1}{2}\%$ Vine. princ.
Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vine. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese $4\frac{1}{2}\%$. Vine. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti turchi 1870 da fichi 400. Vne. princ. fichi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriche, Italiane e
Ungheresi. Vine. princ. Cor. 125.000, in rate
mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Cor-
rente, con restituzione senza preavviso, verso un
interesse annuo di $4\frac{1}{2}\%$.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze
d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'in-
casso, versamenti e tutti richieste dei propri
clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contr-
la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle
condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Ac-
cidenti, Furto con incasso, quale Agenzia Pri-
cipale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE - SPLIT

CENTRALA: u Ljubljani.

Prima uloške na knjižice uz kamatnjak od

$4\frac{1}{2}\%$ čistih

i na tekući račun prema dogovoru.

Kupuje i prodaje vrijednosne papire, devize i valute. — Preuzimlje na
unovčenje čekove, devize, mjenice i dokumente ukrcanja. — Izdaje kreditna
pisma. — Izvršuje sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskompt-mjenica - Predujmovi na robu. - Poslovница austrijske razredne lutrije.

Dionička glavnica: K 8,000.000 — Pričuvna zaklada preko: K 1,000.000